

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний аграрно-економічний університет
Факультет рибного господарства та природокористування
Кафедра екології та сталого розвитку імені професора Ю.В. Пилипенка

**IV Міжнародна науково-практична конференція
«ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ НАВКОЛИШНЬОГО
СЕРЕДОВИЩА ТА РАЦІОНАЛЬНОГО
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»**

до дня пам'яті доктора сільськогосподарських наук,
професора Пилипенка Юрія Володимировича

**IV International Scientific and Practical Conference
«ECOLOGICAL PROBLEMS
OF THE ENVIRONMENT
AND RATIONAL NATURE MANAGEMENT
IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT»**

dedicated to memory of doctor of agricultural sciences,
professor Pylypenko Yurii

**IV Международная научно-практическая конференция
«ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ
ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ
И РАЦИОНАЛЬНОГО
ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ
В КОНТЕКСТЕ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ»**

посвящена памяти доктора сельскохозяйственных наук,
профессора Пилипенко Юрия Владимировича

**21-22 жовтня 2021
м. Херсон**

Література

1. Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0156-20#Text>
2. Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря. Постанова КМУ від 14.08.2019 р. № 827. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/827-2019-%D0%BF#Text>.
3. Директива 2008/50/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 травня 2008 року про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_950#Text.
4. Technical Assistance Document for the Reporting of Daily Air Quality – the Air Quality Index (AQI). URL: <https://www.airnow.gov/sites/default/files/2020-05/aqi-technical-assistance-document-sept2018.pdf>.

В.О. Бойко,

*Херсонський державний аграрно-економічний університет,
boiko.vo17@gmail.com*

ГАЛУЗЬ БДЖІЛЬНИЦТВА – ВАГОМА СКЛАДОВА АПІТУРИЗМУ

Важливою складовою економіки України є галузь бджільництва, яка визначає обсяги пропозиції та вартість основних видів продовольства для населення країни. Україна є одним із найбільших постачальників меду, особливо на американські та європейські ринки і на сьогодні посідає п'яте місце у світі за обсягами виробництва меду. Якщо у 2005 р. за кордон експортували 3,8 тис. т меду і працювало 3–4 компаній-експортерів, то вже у 2020 р. експорт зріс до 69,8 тис. т на рік, а кількість експортерів – понад 80 [1].

Найбільшими імпортерами українського меду є США, Польща та Німеччина. Польща у 2020 р. закупила меду на 21,8 млн. дол., США – на 27 млн. дол., Німеччина – на 34,2 млн. дол. Україна має безмитну квоту на ввезення меду до ЄС, яка у 2019 р. була повністю використана в розмірі 5600 т та додаткова преференційна – обсягом 2500 т, доступ до якої відкрився з 1 жовтня 2019 р. Квоти на мед закриваються Україною одними з найперших, у минулому році вона складала – 5800 т, у 2021 р. вона збільшена до 6000 т [2].

Медовий бізнес – це не тільки виробництво та продаж меду. У багатьох країнах світу дуже популярним стає ще один напрям розвитку галузі бджільництва – апітуризм, який має на меті дегустацію, споживання, купівлю продуктів бджільництва (мед, віск, прополіс, маточне молочко, бджолина отрута, бджолиний підмор, перга, забрус, гомогенат з трутневих личинок). Основні переваги апітуризму:

по-перше, це ознайомлення з однією з найдревніших культур людства – культурою бджільництва; по-друге, справжні поціновувачі меду та інших бджолопродуктів радо сприймуть можливість куштувати та купувати їх прямо на місці виробництва; по-третє, потужною складовою апітуризму може стати лікувальний туризм. Для оздоровчих цілей можуть використовуватись не лише продукти бджільництва, а й цілюща енергетика бджолої сім'ї (сон на вуликах) [3]. Людям пропонують провести кілька годин або навіть заночувати у спеціально обладнаному будиночку, де вони можуть полежати на ліжку, під яким знаходяться вулики з бджолами.

Апітуризм – це також екологічний зелений туризм [4–6], який створює потужну фінансову мотивацію до збереження довкілля і може визначатись як пріоритетний сектор диверсифікації аграрного сектору економіки і підтримки добробуту сільського населення, а для туристів занурення в автентичну культуру місцевих мешканців та дбайливе ставлення до навколишнього середовища.

Для конкурентоспроможного розвитку апітуризму в Україні, необхідно популяризувати апітуризм як унікальний вид діяльності, який може об'єднати представників багатьох сфер – бджолярів, освітян, лікарів, музейних працівників. Пріоритетним напрямом для розвитку апітуризму може стати створення медових кластерів з виробництва, реалізації меду та продуктів його переробки. Медові агрокластери надають виробникам можливість використовувати допомогу державних органів влади та нарощувати обсяги виробництва.

Література

1. Перші в Європі. Як український мед завойовує світ та що з ним не так. URL: https://tvoemisto.tv/exclusive/pershi_v_yevropi_yak_ukrainskyu_med_zavoyovuie_svit_ta_shcho_tut_ne_tak_101141.html
2. FAOSTAT. URL: <http://www.fao.org/faostat/en>.
3. Апітуризм (медовий туризм, бджолиний туризм). URL: <https://compass-tour.com.ua/?m0prm=2&show=795>
4. Бойко В.О. Розвиток зеленого туризму у південному регіоні. *Підприємництво в аграрній сфері: глобальні виклики та ефективний менеджмент*: Матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції у 2 ч. (с. 65–68). 12–13 лютого 2020, Запоріжжя, Україна: ЗНУ.
5. Бойко В.О. Сільський зелений туризм в Україні: проблеми та перспективи. *Агроекономіка*. 2020. № 22. С. 58–65. DOI: 10.32702/2306-6792.2020.22.58
6. Бойко В.О., Бойко Л.О. Перспективи розвитку сільського зеленого туризму у південному регіоні України // *Theoretical and practical foundations of social process management. Abstracts of XXIII International Scientific and Practical Conference. San Francisco, USA 2020*. Pp. 149–151. DOI: 10.46299/ISG.2020.XXIII. URL: <http://isg-konf.com>